

Een boek met feiten en emoties

Atlas Contact

Boekbespreking De koekoek

Dick Jonkers

Met de verschijning van het boek 'De koekoek' is weer een nieuw deel toegevoegd aan de vogelserie van eerder verschenen vogelmonografieën. De auteur heeft samen met een team van andere biologen maar liefst dertig jaar onderzoek uitgevoerd. Het gaat in dit boek niet alleen over onze eigen koekoek. Er worden ook feiten vermeld over het gedrag van koekoeksoorten elders in de wereld. Dichters en anderen die over deze soort gepubliceerd hebben worden aangehaald. Het leven van koekoeken in de broedtijd is een wereld van list en bedrog. Niet alleen deze soort vertoont parasitair gedrag, maar liefst 289 vogelsoorten doen dit mondiaal, waaronder zelfs het waterhoen.

Als voornaamste studiegebied fungeer-

de een rietmoeras met een hoge dichtheid van kleine karekieten. Van deze soort is bekend, dat hij in dit biotoop als gastheer fungeert voor de koekoek. Alles is uit de kast gehaald om te proberen de bedriegers te ontmaskeren en de reacties op hen van de gastouders te kunnen verklaren. De lezer waant zich door de indringende wijze waarop de observaties tijdens het veldonderzoek worden beschreven in de directe nabijheid van de onderzoekers. Je kijkt als het ware door de ogen van de waarnemer. Gedetailleerd wordt het gedrag weergegeven van de gastheren en de wijze, waarop koekoeken hen een loer proberen te draaien. Bij de karekieten werden dagelijks driehonderd nesten gecontroleerd! Om individuen te kunnen volgen zijn vogels niet alleen

voorzien van kleurringen, maar ook van gekleurde vleugellabels en zendertjes is gebruik gemaakt. Vrouwtjes koekoeken blijken zich te richten op specifieke pleegouders en zijn daar trouw aan. Dat is wel nodig ook, want hun eieren moeten sprekend op die van de gastouders lijken. Ook gekraagde roodstaart, heggemus en graspieper kunnen worden geparasiteerd. Zelfs de winterkoning met zijn bolvormig nest kan in aanmerking komen. De koekoek houdt dan zijn buik tegen de nestopening en perst het ei naar binnen. Een lezenswaardig boek.

Davies, N. (2015): De koekoek. Vertaling Nico Groen. Uitgeverij Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen. 288 bladzijden. Foto's/tekeningen in zwartwit. ISBN 978 90 450 30074. Prijs € 17,99. Ook verkrijgbaar als e-book.